

Πανελλαδικές εξετάσεις 2015

Ενδεικτικές απαντήσεις στο μάθημα «Νεοελληνική Γλώσσα ΓΕΛ»

A1.

1§ Το κείμενο αναφέρεται στη σημασία της εξοικείωσης του σύγχρονου ανθρώπου με τους αρχαίους χώρους θέασης και ακρόασης.

2§ Η αρχιτεκτονική αυτών των χώρων εκφράζει τη δημοκρατική θεώρηση ζωής και το αίσθημα κοινότητας των αρχαίων.

3§ Το ψυχαγωγικό θέαμα που αναπτύσσεται μέσα σ' αυτούς συνιστά κοινωνικό και πολιτισμικό αγαθό.

4§ Στην Ελλάδα σώζονται θεατρικοί χώροι που εξυπηρετούν το στόχο της αρχαιολογίας για επαφή του ευρύτερου κοινού με το παρελθόν.

5§ - 6§ Αυτός ο στόχος συναντά προβλήματα που σχετίζονται με την κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα μνημεία, χωρίς ωστόσο αυτό να συνιστά εμπόδιο για τη χρήση τους που θα εξοικειώσει το κοινό με την πολιτισμική μας κληρονομιά, ώστε να την εκτιμήσει και να την προστατεύσει.

7§ - 8§ Ειδικότερα, η καταγραφή όλων των στοιχείων τους θα συμβάλει στην αποτελεσματική αξιοποίησή τους, ενώ η αλληλεπίδραση των ειδικών και της τοπικής αυτοδιοίκησης θα συνδράμει στην ισορροπημένη επαφή με τα μνημεία. Μάλιστα, η διοργάνωση εκδηλώσεων θα καλλιεργήσει αυτή την τάση στο ευρύ κοινό, ώστε οι αρχαίοι χώροι να προστατευτούν αλλά και να βιωθούν δημιουργικά.

B1.

α. ΣΩΣΤΟ

β. ΛΑΘΟΣ

γ. ΛΑΘΟΣ

δ. ΛΑΘΟΣ

ε. ΣΩΣΤΟ

B2.

α) i. Διαίρεση (της έννοιας «όλων των μνημείων» ή και της έννοιας «όλα τα δεδομένα»)

ii. Αίτιο – αποτέλεσμα: «η καταγραφή ..» (αίτιο) «θα προσφέρει ένα εργαλείο ...» (αποτέλεσμα)

iii Παράδειγμα: «δηλαδή την ιστορία τους, τα χαρακτηριστικά τους, την κατάστασή τους και τις δυνατότητες χρήσης ή απλής ανάδειξής τους»

β) Πρώτα απ' όλα = Αρχικά

παράλληλα = ταυτόχρονα, συγχρόνως

εξάλλου = άλλωστε

B3.

α) **εκτυλίσσεται** = διαδραματίζεται, αναπτύσσεται

κατάλοιπα = απομεινάρια, υπολείμματα

επιδίωξη = στόχος, σκοπός

προσέγγισης = επαφής, πλησιάσματος

ολοκληρωμένη = πλήρη, άρτια

β) **αναπτυσσόταν** ≠ παρήκμαζε, υποβαθμιζόταν

δράση ≠ αδράνεια, απραξία

ερευνημένων ≠ ανεξερεύνητων

γνωρίζουμε ≠ αγνοούμε

ανάδειξης ≠ υστέρησης, απόκρυψης, συσκότισης

B4.

α) **διπλή παύλα (--)**: διευκρινίζει, αποσαφηνίζει, συμπληρώνει, αναλύει όσα έχει αναφέρει ο συγγραφέας. Έχει επεξηγηματικές πληροφορίες που θεωρούνται όμως σημαντικές και βοηθούν να αποφευχθεί η σύγχυση του αναγνώστη.

β) **γ' ενικό και πληθυντικό**: καθιστά το μήνυμα γενικόλογο/ προσδίδει καθολικότητα/ αποστασιοποιεί το συγγραφέα από τη συμμετοχή και τον καθιστά αντικειμενικό παρατηρητή/ οι επισημάνσεις του φαίνονται αναμφισβήτητες, γενικώς αποδεκτές/ όταν δεν προβάλλονται πρόσωπα, αλλά έννοιες ή αντικείμενα

Γ1.

Ομιλία: Προσφώνηση (Κυρίες και κύριοι /Αγαπητοί συμπολίτες) και **Αποφώνηση** (Ευχαριστώ για το χρόνο σας)

Α' ΕΡΩΤΗΜΑ: η σημασία των χώρων και των μνημείων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς

-- Αποτελούν τόπους μνήμης καθώς εκφράζουν τα ιδεώδη, τις αξίες και τις αντιλήψεις των προγόνων μας. Βοηθούν στη γνωριμία με το παρελθόν, αποδεικνύουν τη συνέχεια και εμποδίζουν τη διαστρέβλωση της ιστορίας. Κρατούν ζωντανό στη μνήμη και την ψυχή μας το παρελθόν βοηθώντας την ενίσχυση της εθνικής συνείδησης και ταυτότητας. Ισχυροποιείται το αίσθημα της αυθυπαρξίας που ιδιαίτερα σήμερα απειλείται στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης.

-- Αποτελούν θεματοφύλακες ανθρωπιστικών αξιών και ιδανικών γιατί οι αρχαίοι μέσα από την τέχνη τους ύμνησαν τον άνθρωπο, εξήραν τη δημοκρατία και την αίσθηση της κοινότητας, υπήρξαν δηλαδή ανθρωποπλάστες. Η επαφή αυτή σήμερα που ο άνθρωπος έχει σαστίσει από τα επιτεύγματα της τεχνικής και έχει αλλοτριωθεί από την χρησιμοθηρική αντίληψη τον βοηθά να ξεφύγει από τα αδιέξοδα και να βρει τον προσανατολισμό του.

-- Αποτελούν χώρους ομορφιάς και αισθητικής απόλαυσης που μειώνουν την αισθητική ρύπανση των καιρών μας. Το θέαμα που προσφέρουν αυτοί οι χώροι μπει στο πολιτισμικό αγαθό της γνήσιας ψυχαγωγίας, της αγωγής της ανθρώπινης ψυχής. Αποτελούν πηγή έμπνευσης για νέες καλλιτεχνικές δημιουργίες, δίνοντας ποικιλία καλλιτεχνικών ερεθισμάτων στους σύγχρονους δημιουργούς.

Β΄ ΕΡΩΤΗΜΑ: δραστηριότητες που θα εξοικειώσουν τους πολίτες και ιδιαίτερα τους νέους με τα μνημεία

-- Επισκέψεις σε μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία υιοθετώντας τη στάση του περιηγητή και απορρίπτοντας τη στάση του τουρίστα. Απαιτείται δηλαδή να επιδιώξει τη γνώση για τα μνημεία και την ιστορία τους και προσεγγίζοντας τα μνημεία με την ψυχή και τις αισθήσεις του να φτάσει στη μέθεξη και να βιώσει τις αρχές, τις αξίες και το πνεύμα του λαού του.

-- Συμμετοχή σε σωματεία και συλλόγους, οργανώσεις πολιτών με εθελοντική και ακτιβιστική δράση. Ο στόχος αυτής της δράσης μπορεί να αφορά στη διατήρηση και προστασία των μνημείων και του φυσικού τους χώρου, στην ανάδειξη και προβολή τους. Ιδιαίτερος στόχος για μας τους Έλληνες είναι και ο αγώνας για την επιστροφή αρχαιοτήτων που «φιλοξενούνται» σε άλλες χώρες.

-- Παρακολούθηση ημερίδων, διαλέξεων ενημερωτικών για τη σημασία των μνημείων και πολιτιστικών εκδηλώσεων (θεατρικών παραστάσεων, συναυλιών, φεστιβάλ χορού), που λαμβάνουν χώρα σε μνημεία που φιλοξενούν πολιτιστικές εκδηλώσεις και μάλιστα χρησιμοποιούνται με την ίδια λειτουργία για την οποία σχεδιάστηκαν.

-- Ιδιαίτερα, οι νέοι μπορούν να εξοικειωθούν με τα μνημεία μέσω της συμμετοχής τους σε σχολικές δραστηριότητες. Διοργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών σε μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους. Για να προωθηθεί η αυτενέργεια του νέου και η φιλερευνητική διάθεσή του (γιατί με το βίωμα γεννιέται η αγάπη για την έρευνα και τη γνώση) θα μπορούσαν οι μαθητές να αναλαμβάνουν εργασίες σχετικές με τα μνημεία, να φτιάξουν βοηθητικό φυλλάδιο με τη βοήθεια των καθηγητών ή να αναλάβουν οι ίδιοι οι μαθητές την ξενάγηση. Μετά το πέρας της επίσκεψης θα ήταν επιθυμητό να οργανωθεί μια έκθεση φωτογραφίας ή ζωγραφικής ή κατασκευής μακέτας.

Ανέβασμα θεατρικής παράστασης σε αρχαία θέατρα ώστε οι μαθητές ερχόμενοι σε άμεση επαφή με τα μνημεία να κατανοήσουν και το νόημα της αληθινής ψυχαγωγίας.

Διδασκαλία μαθημάτων (γεωμετρία, θρησκευτικά, ιστορία, μελέτη περιβάλλοντος) μπροστά σε ένα μνημείο.

Συμμετοχή σε προγράμματα υιοθέτησης και ανάδειξης μνημείων. Θα μπορούσαν να αναλαμβάνουν τη συγκέντρωση πληροφοριών για την ιστορία και τη λειτουργία του μνημείου, για την αρχιτεκτονική του, την οργάνωση ημερίδων για την ενημέρωση των συμπολιτών τους, τη δημιουργία ιστοσελίδας με εικονική αναπαράσταση του μνημείου και πληροφοριακό υλικό για προσέλκυση επισκεπτών.

-- ΜΜΕ

Επαφή με ζωντανά και γόνιμα στοιχεία της παράδοσης, ενημέρωση, παροχή ιστορικής παιδείας μέσα από εκπομπές, ντοκιμαντέρ για αρχαιολογικούς χώρους – μνημεία ώστε οι νέοι να εξοικειωθούν με αυτά.

-- ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Ανάδειξη πολιτισμικής κληρονομιάς μέσα από συγγράμματα, διαλέξεις, αρθρογραφίες, ημερίδες ώστε να αφυπνίσουν τις συνειδήσεις, αποκαλύπτοντας το πραγματικό νόημα του Ελληνισμού και τους κινδύνους που διατρέχει σήμερα.

-- ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Μέριμνα για ανάπτυξη επιστήμης λαογραφίας και αρχαιολογίας, ίδρυση και εύρυθμη λειτουργία μουσείων, προστασία και συντήρηση αρχαιολογικών χώρων, χρηματοδότηση προγραμμάτων και συλλόγων για προστασία και ανάδειξη μνημείων, προβολή παράδοσης και μνημείων μέσω διαδικτύου, με την προϋπόθεση βέβαια ότι ο χώρος αυτός θα είναι χρήσιμος για τη δυνατότητα διαδικτυακής γνωριμίας και επίσκεψης.